

Öt és fél millió forintos deficitel zárta az évet a Téglagyári Egyesülés

Az új szezonban helyrehozzák a veszteségeket

A korai tavasz lehetővé tette, hogy rövid két héten belül a telen rendbetett, műszakilag jól előkészített téglagyárak teljes kapacitással megkezdjék a munkát. Az ellenforradalom pusztítása után, a jelenlegi lakásnév idején a téglá hallatlanul keresett cikk lett, mivel az elmúlt év utolsó negyedében sem produkáltak annyit a téglagyárak, mint amennyi téglára normális körülmények között számoltunk volna. Ezzel párhuzamosan az októberi események a téglapiart sokkal nagyobb mértékben sujtották, mint más iparágakat. Az októberi események miatt lehetetlen volt végrehajtani a szokásos évi szezonvégi létszámszámolást, így a téglapiarban a magas szeptemberi átlagkeresettel fizették a dolgozókat akkor is, amikor már a szezon befejeződött. A sztrájkok idején az is komoly veszteséget okozott, hogy a téglagyárak kemencékben szinte hónapokon keresztül csak pangott a tűz, s annak ellenére, hogy a szokásos szénmennyiség 4-5-szörösét használták fel, decemberben is csupán 15 százalékos tervteljesítéssel dolgoztak. Ezzel a termelési mutatóval szemben a Csongrád megyei Téglagyári Egyesülés területén

Az említett bűnök helyrehozása nagyon komoly feladat elé állítja a helyükön maradt vezetőket és a téglagyárak minden dolgozóját. A feladat pedig két, mert az üzemekben szerzett tapasztalatok azt igazolják, hogy politikai tekintetben is súlyos rombolásokat vittek véghez az ellenforradalom szervezői az emberek között.

Mindezt helyre kell hozni a téglagyárak munkásainak és vezetőinek, hiszen a lakásépítés és a főváros újjáépítése

nagy erőfeszítéseket követel.

A téglapiar műszaki dolgozói a téli nagy javításokat nagyjából elvégezték és megteremtették azokat a műszaki előfeltételeket, amelyek lehetővé teszik az átlagban felüli termelési szint elérését. A szegedi I. Téglagyár már megindult és a munkások olyan szép eredményeket értek el az elmúlt héten, hogy nyáron, a szezon dandárjában sem kellene érte szünetezniük.

Az októberi események folytán okozott károk és visszaesések rendbelyezésére a Téglagyári Egyesülés az 1020-as kormányrendelet alapján programot készített, A rendelet értelmében

a programhoz az irányelveket a minisztérium meg is adta, a vezetők azonban arról panaszkodnak, hogy a program jelenlegi formájában bürokratikus formájú, mivel csupán pénzügyi intézkedésekre vonatkozik. A tartalmát feltétlenül azoknak a műszaki intézkedéseknek kellene jelenteniük, amelyek a termelékenység emelését, s az önköltség csökkentését eredményezik, mert a jelenleg elkészített, számoslopokból álló program ezzel nem számol. A Szeged III-as Téglagyárban azért a programtól függetlenül műszaki intézkedések révén a téglá ezenkénti előállítási költségét körülbelül 13-14 forinttal csökkentik.

Miután a Téglagyári Egyesülésből az ellenforradalom fő hangadói

sikerült kisorozni

minden remény megvan arra, hogy olyan ellenforradalmi kártevés a jövőben nem következhet be, ami meg tudná fékezni a munkakedvet és hasonló nehéz helyzetbe hozná a vállalatot. A kezdődő munkarendülettől már az is lehet következtetni, hogy az idei szezon a szegedi téglagyárakban sokkal eredményesebb lesz, mint az elmúlt évi.

ÖTEZER TAG...

A szegedi üzemekben, intézményekben egyre inkább népszerűbbé válnak az Országos Takarékpénztár segítségével létrehozott Kölcsönös Segítő Takarékpénztárak. Ezen kis vállalati pénzügyintézetekben havonta rendszeresen, egy évig betéteket helyeznek el az üzem, intézmény dolgozói, hogy

a takarékosági idő lejárt után kamatosztól kapják vissza.

A szükség esetén emellett ugyancsak kedvezményesen kölcsönt is kaphatnak ebből a "kisbankból".

Január óta Szegeden megkezdte működését a Kölcsönös Segítő Takarékpénztárak száma,

Jelenleg negyven működik majd ötezer taggal. Különösen nagy a növekedés az

TEHER-TROLIBUSZ

A Szovjetunióban elkészült a TBU-3 típusú, 12 tonna teherbírású pótkocsis teher-trolibusz prototípusa. Mivel nem mindenütt vehető igénybe trolibusz felsővezeték, beépített akkumulátor hajtja a kocsit 10-12 kilométeres sebességgel. Amennyiben felsővezetékre kapja a trolit az áramot, 30 kilométeres maximális sebességgel is közlekedhet.

„SZEGEDI HÍRESSÉGEK“

A Magyar Rádió nagy gépkocsija halad a város utcáin. Hová mennek, miért jöttek Szegedre? Kíváncsian követjük útját...

Megáll az autó a Szalámigyar bejárata előtt. Többen kiszállnak a kocsiból, csoportvezető, rádióriporter, művészi szakember, technikus. Bemennek az üzembe, s megbeszélnek: Mi újság a gyárban, hová szállítják a híres szegedi salámit, hogyan haladnak a munkával? Majd megfelelő helyet keresnek, ahol a hangfelvételeket elkészítik. Az autótól levő magnetofont hosszú vezetékkel összekötik a mikrofonnal, s a gyár dolgozóinak rövid nyilatkozatait

megörökítik a hangszalagon.

Aztán tovább mennek. A Valéria ter sarkán a Papucsos szövetkezet tagjai is megilletődve állnak a kis „varázsdoboz” előtt, és elmondják, hogyan készítik a szegedi papucsot, milyen nagy a keletje városunk e neves hírességének ország-világáért. A pillanatfelvételek után a „szereplők” előtt leforgatják a hangszalagot: elfogódottan, gyerekes örömmel hallgatják saját, „megszépült” hangjukat...

Újszegedre, a Mezőgazdasági Kísérleti Intézethez hajtanak. Obermayer, Kossuth-díjas professzor is a mikrofon elé áll. A paprika termesztés új, nagyszerű lehetőségeiről beszél. Szegedre visszajövet beukukantának a színházba. Beethoven: Fidelio című operájának próbái folynak.

Néhány pere

és — a laikusok előtt szinte csodálatos módon — a vé-

A „Szülőföldünk” műsorába szegedi hangfelvételeket készített a Rádió

kony, barna magnetofon szalagra rögzítődnek a nagy mester muzsikájának örök-szép dallamai. A zenekart Rubányi Vilmos karnagy vezényli, és az operából részleteket énekel Berdál Valéria, Mucsi Sándor.

A Móra Ferenc Múzeumban — az utóbbi időben már nem először — ismét előveszik Dankó Pista közkincsű hegedűjét, és Lakatos Géza újjai alatt megszólal a híres szegedi dalköltő zeneszerszáma. A Hunégyrában a „Lankos Géza” vezetésével kitűnő összeszokottsággal játssza a „Vándorja örökbecsű” nótait, és Szabady István, a Szegedi Nemzeti Színház népszerű művésze finomáryalatú hangátvitellel, szívhez szólóan énekel: „Eltörtött a hegedűm...” —, s más szegedi dalokat. D. Junker Klára, Kevey Zsóka, Szegedi Antal népdalénekesek is színesítik a műsort.

Ezzel befejeződnék a rádió pillanatfelvételei.

Feljegyzések

a szegedi ellenforradalom napjaiból

IV.

A József Attila Kör vitáján való részvételre már napokkal korábban készültek a szegedi reakciók. A Tervezőirodában, és más vállalatoknál egyszerűen divat lett a Horthy-rendszer dicsérete, nagy elhatározások születtek, hogy elszántan lépnek majd fel. Tehát Kovátson és dr. Fábiánon kívül volt azon a gyűlésen egy kisebbfajta börtönre való ellenforradalmár. Persze, akadtak munkások is egyenéháyan, de mivel ők nem tudnak olyan „magasröptű” beszédeket kívágni, nem szóltak fel. A gyűlés után azonban nagyonis megoldódott a nyelvűzés, és elkeveredetten szídták a Kovács József-féle alakokat, akik nyilvánvalóan a proletárdiktatúrát támadták. Jóllehet, nem volt ezeknek az embereknek különösebb marxista képzettségük, de megérezték: ha ez így megy tovább, semmi jó nem jön ki belőle.

Mint, ahogy nem is jött.

Október 20-23-a között már tökéletes volt a nyüzsgés, és a hangoskodás Szegeden. Az egyetemisták szoros kapcsolatban voltak a pestiekkel, pontosan tudták, mi készül a fővárosban, s ők nem akartak lemaradni. Nem bizony. Sőt, igyekeztek átvenni a kezdeményezést. A fő hangadók azt szerették volna, ha megint kiugorhatnak a hirhét szegedi gondolat, s meg-alapozzák hírnevüket. Egy darabig úgy is látszott, hogy a szegedi egyetemek ME-FESZ-szervezetének meghatározó szerepe lesz az események alakulásában. Üzeneteket küldtek Pécsre, Debrecenbe és a többi egyetemi városba, követeléssel meg-lömtött iveteket sokszorosítottak, terjedelmes nyilatkozatokat adtak a Pestről sülvé-fölve ittlévő újságíróknak, diáktüntetés elő-készítését tervezték a Beloiannisz téren, stb. Végh Joachim tanár — Pataki Szilveszter nyelvész kíséretében — megjelent a Délmagyarország szerkesztőségében.

— A lap ne tássa a száját, ne hazudozon tovább, hanem álljon a nemzeti mozgalom élére, amíg nem késő — kiabálta nekivörösödve, s olyat vágott ököllével a helyettes szerkesztő asztalára, hogy a levegőbe ugrott a telefonkészülék.

A helyettes szerkesztő kikeréte magának a brutális rágalmat, és belefogott annak fejtegetésébe, hogy a proletárdiktatúra történelmi jelentőségű győzelmeinek bemutatása, a felszabadult dolgozó tömegek alkotó munkájának dicsérete aligha jelent hazugságot. De Végh Joachim tanár úr — akiről később még szó lesz —, leintette, és azzal távozott:

— Vége a terror-uralomnak. Amit mondtam, megmondtam.

Már ebből is nyilvánvaló volt, hogy az osztályellenség hatalomra tör, és azért gyalázza a proletárdiktatúrát, mert 12 év óta nem adott szabadságot népelesen bűntettek elkövetésére. Legalábbis ezt fájlalták Szegeden a politikai kalandorok, pe-

dig, sajnos, a Rákosi-féle párt- és állam-vezetésnek éppen az volt egyik legnagyobb hibája, hogy nem valóította meg következetesen a proletárdiktatúra elvét. Miközben sok esetben a munkásosztály, sőt a párttagok iránt is bizalmatlan volt a legfelső vezető szervek részéről, az ellenforradalmárok — akik egy pillanattal sem veszítették el restaurációs reményeiket —, a nyugati imperialista körök támogatásával háborítatlanul készültek az épülő szocialista-rendszer háttámadására.

Ezekben a napokban már több olyan figura mozgott, és szájakodott a szegedi közélet színpadán, akiknek csak a jóisten ismerte a múltját, s azt is, hogy milyen lyúkbló bújta hirtelen elő. Mindenesetre csak ezeknek lehetett a hangját hallani, az MDP szegedi bizottsága és a városi tanács mintha egyik napról a másikra megnémult volna. Pedig a jogos követelések kielégítésével, határozott intézkedésekkel, bátor kommunista kiállással, őszinteséggel ekkor még ki lehetett volna rántani az ellenforradalom lába alól a talajt. Ekkor ugyanis még nem volt tömegbázisuk a Kovács József-féle fasisztáknak. Az üzemekben a munkások rá se hederítettek a hazafias csomogolási demagógiára, hanem a párt szavát figyelték, hogy mikor szervezenek egy ellenakciót. De a párt- és államvezetés tehetetlen volt, s lényegében átengedte a teret az ellenségnek. Még a városi DISZ-bizottság csinált, amit csinált, megpróbálta kifogni az ellenforradalom egyre dagadó vitorlájából a szelet. Október 23-án ellensúlyozásképpen intézkedett arról, hogy a Kenderfonógyárban és a Ruhagyárban hívják össze megbeszélésre az ifjúmunkásokat. A Ruhagyárban azonban ez hajótörést szenvedett, mert Nagy Ernő igazgató és még egy-két funkcionárius betiltotta a gyűlést.

Féltek ezek az emberek a munkásfiataloktól? Igen, de — mint azóta nagyjából kiderült —, Nagy Ernő igazgató például nem attól félt, hogy a ruhagyári ifik az ellenforradalom befolyása alá kerülnek, hanem attól, hogy harcos kiállással esetleg meghiusíthatják az egyetemről elindított veszedelmes — neki kedvező — nacionalista áradatot.

Közben megérkezett a hír, hogy Pestben vagy kétszáz ezer ember hőmpölyög az utcán. Mintha kigyó marta volna meg a szegedi „vezéreket”, rögtön mozgósították a szocialista demokratizmust tisztá szívvél óhajto, de már felkavart lelki diákságot. Valahogy úgy voltak vele: ha már a fővárosiak átvették a kezdeményezést, legalább ők se maradjanak szegényben.

(Folytatjuk)

Nagy István

„Roller” — a gyárban

Szellemes, de egyszerű megkönnyíti. A kis vontató megoldással gépesítették a Textilművekben az üzemben belüli anyagmozgatást. Bodó Zoltán főtechnológus, Bille György mérnök és egy villany-szerelő szakmunkás elgondolása alapján megépítettek egy trefásan „roller”-nek becézett ügyes kis villany-meghajtású targoncát, ami fűrgeségével és teherbíró képességével az üzemben belüli anyagmozgatást lényegesen anyaghordók munkája.

Növendékhangverseny a Zeneművészeti Szakiskolában

Hosszú szünet után ismét megindult a szegedi Zeneművészeti Szakiskolában a hangversenyélet. Az elmúlt napokban az iskola növendékei a dorozsmai művelődési otthonban léptek fel, s könnyed, színes műsoruk, eleven előadsmódjuk nagy sikert aratott. Március 6-án pedig a Szakiskolában szölet meg az évad első növendékhangversenye. A tizenhat műsorában öt évszázad zeneműveit csendültek fel. Hallottunk preklasszikus műveket, gondos előadásban, klasszikus darabokat fegyelmezett és eleven interpretálásban; operáriákat, dalokat, fűvőversenyeket, gordonkaszámot, s még egy ritkán hallható angol-lírt szóló is megcsendült. Az estet Pergolese, Cimarosa, Händel, Mozart, Beethoven, Weber, Debussy, Kodály stb. különböző művei után Holló Sándor tanár vezénylése mellett fellépő női énekkar koronázta meg. Hét különböző karakterű gyönyörű madrigál szólalt meg. A kórus hangvételé tisztá volt, színes, világos; plasztikusan érvényesült a korszak pompás vokális ellenpontja. Holló Sándor lendületes és fegyelmezett vezénylésében tökéletesen meglevenedtek a világi vokális zene fénykorának remekművei.

A zsűfolságig megtelt hangversenyterem közönsége lelkesen ünnepelte a szereplő növendékeket, s bár a koncert szünet nélkül majd két és fél óráig tartott, senki sem hagyta el helyét, hanem mindvégig feszült csend és őszinte taps váltakozott.

Várjuk a Szakiskola hasonlóan értékes és színvonalas növendékhangversenyeinek további sorát.

Dr. Nagy István